

POLSKI KOMITET NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI	POLSKA NORMA	PN-92
		N-01256/01
Grupa katalogowa 1407	Znaki bezpieczeństwa Ochrona przeciwpożarowa	Zamiast PN-65/M-51520

PRZEDMOWA

Norma arkuszowa PN-92/N-01256 wdraża postanowienia norm międzynarodowych, regionalnych oraz wybrane postanowienia norm zagranicznych z obszaru bezpieczeństwa lub jego zagrożenia pod wspólnym tytułem ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA i obejmuje różne dziedziny gospodarki narodowej w przedmiotowym obszarze. Niniejszy arkusz normy opracowano na podstawie angielskiej wersji normy międzynarodowej ISO 6309:1987 *Fire protection – Safety signs*. W stosunku do normy międzynarodowej dokonano zmian polegających na przeniesieniu znaków ewakuacyjnych (p. 3.2) do [arkusza 02](#) niniejszej normy. Dokładny wykaz zmian redakcyjnych podano w Informacjach dodatkowych.

1. Przedmiot i zakres stosowania

Przedmiotem normy jest wykaz znaków bezpieczeństwa do stosowania w ochronie przeciwpożarowej. Zakres stosowania normy obejmuje obszary, dla których jest niezbędne lub celowe podanie informacji publicznej o rozmieszczeniu i/lub rodzaju:

- urządzeń sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego;
- drogi ewakuacyjnej;
- sprzętu pożarniczego;
- środków ograniczających rozwój pożaru;
- obszarów i materiałów o szczególnym zagrożeniu pożarowym.

2. Znaki bezpieczeństwa

Znaki bezpieczeństwa ujęto w formie tabelarycznej w kolejności zgodnej z podziałem przedstawionym w zakresie stosowania (p. 1). Kształt, barwy znaków bezpieczeństwa oraz grafikę symbolu opracowano zgodnie z zasadami ujętymi w normach ISO 3461, ISO 3864 i ISO 4196.

2.1. Urządzenia sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
1		Uruchamianie ręczne	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego).
2		Alarmowy sygnalizator akustyczny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1, jeśli przycisk pożarowy uruchamia alarm dźwiękowy odbierany bezpośrednio przez osoby znajdujące się w obszarze zagrożenia.
3		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

2.2 Sprzęt pożarniczy

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
4		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
5		Gaśnica	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	
6		Hydrant wewnętrzny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
7		Drabina pożarowa	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej.

2.3 Obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
8		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
9		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	
10		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.

11		Zakaz gaszenia wodą	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
12		Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
13		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.
14		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
15		Nie zastawiać	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.).

POLSKI KOMITET NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI	POLSKA NORMA	PN-92
		N-01256/02
Grupa katalogowa 1407	Znaki bezpieczeństwa Ewakuacja	Zamiast PN-65/M-51520

PRZEDMOWA

Niniejszy arkusz normy został opracowany na podstawie Normy Międzynarodowej ISO 6309:1987 *Fire protection – Safety signs*, w części dotyczącej znaków ewakuacyjnych oraz na podstawie norm zagranicznych: DIN 4844 Teil 1+3: *Sicherheitskennzeichnung*, DIN 67510 Teil 1+3: *Langnachleuchtende Pigmente und Produkte* i BS 5499 Part 1: *Fire safety signs, notices and graphic symbols. Specification for fire safety signs*. Pozostała część Normy Międzynarodowej ISO 6309:1987 została wdrożona do [arkusza 01 normy PN-92/N-01256 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa](#).

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot arkusza normy.

Przedmiotem arkusza normy są znaki ewakuacyjne stosowane do oznaczania drogi ewakuacyjnej oraz czynności związanych z ewakuacją.

1.2. Zakres stosowania.

Postanowienia arkusza normy dotyczą znaków ewakuacyjnych stosowanych w obiektach użyteczności publicznej, zakładach przemysłowych i tym podobnych miejscach. Arkusz normy nie dotyczy znaków ewakuacyjnych stosowanych w transporcie lądowym, wodnym, powietrznym oraz w podziemiach kopalń.

1.3. Określenia

- znaki ewakuacyjne** – znaki informacyjne zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym, jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła).
- barwa fosforescencyjna** – barwa materiału zawierającego pigment posiadający zdolność emisji światła w zakresie widzialnym po usunięciu źródła wzbudzającego.

Pozostałe określenia – wg PN-92/N-01255.

2. BARWY ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH

Barwy znaków ewakuacyjnych – zielona i biała fosforescencyjna o współczynniku luminancji β :

- dla barwy zielonej $\beta \geq 0,12$;
- dla barwy białej fosforescencyjnej $\beta \geq 0,65$.

3. ZNAKI EWAKUACYJNE

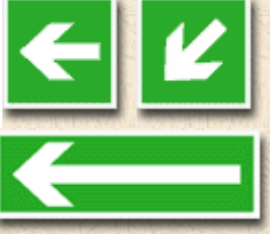
- Kształt znaków ewakuacyjnych** – kwadrat lub prostokąt. Dopuszcza się zaokrąglanie naroży znaków ewakuacyjnych.
- Wielkość znaków ewakuacyjnych** - dla znaków ewakuacyjnych o kształcie kwadratu należy przyjąć typoszereg kwadratów o bokach równych: 100, 125, 150, 200 i 350 mm., dla znaków ewakuacyjnych o kształcie prostokąta należy przyjąć typoszeregi prostokątów o stosunku boków 1:2 i 1:3, przy czym wymiar boku krótszego powinien wynosić: 100, 125, 150, 200 i 350 mm. Odchyłki graniczne wymiarów boków znaków ewakuacyjnych: ± 3 mm. Szerokość ramki znaku ewakuacyjnego powinna wynosić minimum 5% szerokości znaku. Szerokość znaku *Wyjście ewakuacyjne* należy przyjąć w zależności od odległości widzenia i przyjętych wysokości liter – wg tabl. 2.

Tablica 2. Szerokość znaku *Wyjście ewakuacyjne*

Odległość widzenia [m]	Wysokość liter wielkich [mm]	Szerokość znaku <i>Wyjście ewakuacyjne</i> [mm]
do 20	50	200
powyżej 20 do 30	75	300
powyżej 30 do 40	100	400

- **Stosowanie barw w znakach ewakuacyjnych** – ramki, napisy, strzałki i inne elementy graficzne znaku ewakuacyjnego powinny być wykonane w barwie białej fosforescencyjnej (oprócz znaków podświetlanych), tło znaku ewakuacyjnego powinno być barwy zielonej, a barwa ta powinna pokrywać nie mniej niż 50% powierzchni znaku.
- **Właściwości fotometryczne materiału fosforescencyjnego stosowanego w danym znaku ewakuacyjnym** – parametrem charakteryzującym materiał fosforescencyjny jest czas zaniku fosforescencji definiowany jako czas pomiędzy wyłączeniem źródła wzbudzenia i osiągnięciem przez luminancję wartości $0,32 \text{ cd/m}^2$ (czas zaniku fosforescencji powinien wynosić minimum 2 h).
- **Oświetlenie znaków ewakuacyjnych podświetlanych** – znaki ewakuacyjne podświetlane powinny posiadać oświetlenie własne, gwarantujące natężenie oświetlenia minimum $0,5 \text{ lx}$ na powierzchni znaku w czasie 2 h od momentu zaniku napięcia w sieci oświetlenia ewakuacyjnego.
- **Pismo stosowane na znakach ewakuacyjnych** – należy stosować pismo proste zachowując odległości między literami zgodnie z PN-80/N-01606. Grubość linii pisma nie powinna być mniejsza niż 1/10 wysokości litery wielkiej. Dla napisu *Wyjście ewakuacyjne* należy stosować litery wielkie. Zaleca się stosowanie pisma technicznego rodzaju B, pisma *helvetica medium* i pisma *univers 65*.
- **Znaki ewakuacyjne** – wg tabl. 3.

Tablica 3

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Znaczenie
1		Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak prostokątny Tło: zielone Napis: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny i zielony	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwnych.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.

6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.